

РУСКИ НОВИНИ ЗА РУСНОК У ЈУГОСЛАВИЈИ

„Руски Новини“ изгледа како: недељно. — Предплаћа се рок 55 Дина. Адреса: „Руски Новини“ Р. Керестур. Число Чехословачког поштоматског 59-356. УПРАВА „РУСКИХ НОВИНА“.

Издавач: Руски Нар. Просв. Друштво. За редакцију одговоран: Мил. ФИРАК.

Тогорочна главна складзка нашеј Просвити

когди се одбуди 23. мај дань по керестурским кирбаџо будзе маи окреме историчне значене. Главна точка теј складзки — попри обични звити з проширеној дјалности будзе.

Основање конвикту за руских школярох.

Просвита бере на себе тоту велику акцију, когди почал покойни наш и незабугни Владика Дионизий. Вон цаи свой живот з окрему любову старат ше за исковање нашеј младежи и велики жертви положел, же би рускому народу вишколовал по вецей добрих, народних интеллигентох. Конвикт за наших школярох будзе их коруна змателю пош. Владика, а за наш народ будзе то мощна народна тврдина и гаранция доброго розвоју руского народу у Југославији у идущих рокох.

Тот конвикт за нашу младеж мушине ми подзиниуц и то цо скорей. Подумајме лем, же ми маме вешка коло 100 школярох, а вони роздати по веліх школах, највешти својоу роки прежио у цудским дружтве и реч кад свациа школу, зичи их ше цага ту својому, бо младоси прежили далеко од својого народу. Таки нашо исколовани люде пойдут хон дзе до служби, не стало им да служба својому народу, лебо близко нього и не старало ше, да руски народ ма од них, як својих природних преднякох, хасен. Так ням малца хибя учители, лікаре, ветеринаре, адвокати.

Ту нам поможе наш конвикт. Вон нам будзе хован наших школярох у руским народним духу, учиц их будзе патриотизму, любови ту својому, вон нам вихова таких интеллигентох, котри буду тримац за своју святу дужности, да жио не лем за себе, але и за свой народ, да ше и за нього старало, да и йому даю даю.

Помоц худобним школярох.

О тим зме, уж писали, але то таке важне, же зам треба помочи. Давали годни думач, же конвикт будзе на хасен лем богатим, бо лем вони можу својоу дзели школовач. Худобни не мало одкаль исколоваче платиц. Але ми баш зато сцеме остовачи свой руски конвикт за школярох, же би баш худобнейши нашо младеж у ням могли за малку платиц својоу способни и жадни науци дзели исколовач.

Же би тот конвикт могал ше отримовач, будзе ше по целих велалох стално виберач за нього жерно и пожива. Кажди рок ми тельо даруваме на рижни цели, цудним ладом, котри приходза виберач, як би зме дзельо не дали за свой конвикт, за својоу власни дзели, да им поможеме приц до науки и да себе одживаеме добрих преднякох, котри нас буду любити и за нас ше старач.

Нашо валани вельо жертвуџо за свой конвикт тельо, же би ше у ням могла едина часц худобних школярох претримовач бесплатно, лебо за мизку цину.

Так руски школярски конвикт, котри сцеме збудовач, ест у интересу баш наших худобних ладзох.

Почала права война.

Немци нападли на Белгию и Голандску

Кув ше будучности Европи. — Битка якеј швет не видзел. Немецка офензива зопарта.

Пияток, 10. мај рано нападло немецке войско на Голандску, Белгию и на малку держанку Луксембург. Тоти держави лежи на север од Французкеј, а на запад од Немецкеј, наа самим морбиом напроти Англији. Свој напад на тоти неутрални держави оправдаю Немци вое тим, же Англија рихтала ше прео Голандску и Белгию нападнути на Немецку. Голандски уж давно ше рихтала на обрану пред Немецким нападом, але ше била лем 5 днй, вец ше придала Номцом. — Голандска крайица и влада просрели ше до Лондону, а главни командант голандского войска преглашел капитулацију.

Белгија ше и далей бранит. Дораз у пер-

ших днйох немецкого нападу английске и французске войско такој пошло нападнути державом на помоц. Немци влерели вое шницку силу, ваяжали едну частц Белгији, але ни рики Меза рашли на мощни одпор французского и английского войска. Ту кело теј рики и в околних вароших Лиеж, Намир и Седан 14. мај почала ше најстрашнейша битка в историји людства. Немци вилели до бою 2 милиони войкох, вецет як 1000 танки и коло 7000 авијони. Пешка, кед тоти торки ишшмо, тота велька битка ише тирва. Але цевно, же од еј резултату одвиси доля Европи на вельо столетни.

Рузвелт проци насилтва и проци преширеня войны.

На науковим конгресу шницких америчких державох президент Уелдвџен Державох Северной Америки, Рузвелт отримал вельку бешеду, у котрей млади кишим гварол, же ше Америка не може мирно припатрац, як у Европи груба сила виши у темелю християнску культуру. „Тоти, — гуторел президент Рузвелт, — котри спу запањети над стотками милионех народох, на шницких часлох швета иду ва тим, да под своју владу

варабривач, цали швет и каждого човека“. Дня 15. мај послал Рузвелт Мусолиници писмо, же би препречел ступане Италији до войны. Хон у Италији новини бара вельо пишут, але виштра, же ше Мусолиници ипак стрима. Баш 15. мај велька талняска лада „Контра ди Савоя“ рушела ше в Италији ва Америку, а то би мал буц внак, же Италија не дука терав войвоач.

Голан за терав так виштра.

НАЙВЕКЦИА ВИТКА У ИСТОРИЈИ ШВЕТА.

Немецки напад на Белгию заустазени в на линији од Седана на франц. границаи по рики Меза преиц Намира, Еувена до Анверса, велького белгийского верошу на морко. Ту ше не признаю Французох од 14. мај бие највешка битка, яка била у историји швета. Участвуе у не вецей милиони войска на едней и другеј страни безчислени танки, оклопни аута и тисачи авијоних у въздуху.

Немецке напредоване ту стануло. Французи не барз ше плаша од тохо, же даскельо немецких тенкох вибесмо напредок. Вони их охабачо, а чекаю на немецку ненадику, котра за тенкам внастџуе и било по ней.

Резултат теј битки ише не познати, озда ше одлучи о даскельо днй. Од конца теј битки будзе одвисим далша война: можебуц доля Европи за вельо сторони

ВОЕНИ МИНИСТЕР ГЕН. НЕДИЧ О НАШИМ ВОЙСКУ

Наш воени министер ген. Недич видал 15. мај параду цалому вешоку войску у котрей гварди, же заризача можка ситуација у швете ваяхсва, да ше поживи войсково обвезини околовач на вельку, бо маме вельо нового оружия, котре змаи предисчи, кед ше вое ням по еја возушач. Же

ладени били уж по везей раки волани, а ладни авт раз причини тоти, же ше воеши лем тоги, котри вотребни. Ладни команди не маю потреби волач, а тоти котри ту ням спадаю не били ише волани. Але и на далей ше будзе мерковач, да да шницки войсково терхи буду на единак ползевачи.

„ШВЕТ УВИДЗИ, ЦО ФРАНЦУСКА УКАЖЕ“

Француски премјер Рено изгварел у франц. парламенту тоти важни слова:

„... Немецка рашела вишико гудити на коцку. Вона насадала на три шлебовани дс-

Прето, кед ше терав на складзки «Просвита» закљочач основање того конвикту и кед ше почне на нього зберачи дарн, кажди Русин, богатни и худобнейши, най за нього жертвуе и най робити, ашгуче за конвикт бо вон будзе на хасен шницких Русинох у Југославији.

жави, а терав витрелач до шерца Французкеј Гитлер сис витрелач войну за два месеци. Кед не успе, осудзени в. Вон то зна. И ми зме подполно свидомни, по нам грожи. Днй и месеци, котри приходза вишчуло цали столетия будучности.

Баш того днй, кед будзе виштрац, як да шинко страцене, швет увидзи, цо Французка годна створити.

Нашо войци ше бора, французска крепдече. Мушине буд тварди. Ми зме воини надџи, бо на рехуваме вое нашим живолом. Сдина в ствар, на котру думаме ест: да ше «Французска отримач» (Вреде 17. мај.

Хто то будзе плацил?

Кельо ше троши у терашней войни за еден дзень?

Але војни издатки рошню а дзе на дзень. Англијски новинар „Економист“ пише же ше мунци раховац а тим же војни издатки до краю р. 1940. доју зароснуц на 10 милијони фунти дневно, то елиноши 12 милијарди динари. То би означело, же у тим случаю рочно ложања би 3 милијарди и 7 милијони фунти стерлинга. Страшна сума! Але того нше на точно, бо як змс могад видети у пренелим числу „Р. Н.“, војни издатки рошню а дзень а рока на рок и ним лалел тираж война, тим змс оксаш. У Францужкеј војни бюджет дурејше водзи од звичайного бюджета. Прето там бара просто мож одредзи војни издатки.

Французака влада одлучела одредзи за перша 3 мез. того року на војни издатки 35 милијарди франки, а за цали рок по приближним рахунку треба будзе потрошиц на војну колр 350—400 милијарди франки. Але и ту тому треба додати же и тоту сума може ше до конца року тиж повекшад.

Найчужше прегварци о немекких издатках. Лек раз на початку войни немекке милитарство финансиох явлело же војни трошци набина дневно 70 милијони маркаи.

Познато, же немекка влада уж през дасекло року на обавно державни бюджет. Але и кед вежнеме за тедел, лем 70 милијони маркаи, то војни издатки за еден рок видошела би 25 милијарди маркаи.

Но ипак на знаме, по представлю тоти цифра, док во време, адкал ше можу брац средства за водзель войни. Треба мац пред очми то, же у тиким случаю ни подумад не мож на якуш ложичку у других державох. Шидзо, до потребно за войну, мунци творец сам народ змс свою роботу у канцел держави.

Нашкайша народни приход Англи, другими словами: целорочни шноок заробох шноких Англичанох виноши дацо вецей 5 милијарди фунти штерлинга. Накеди војни трошкови европани на 3800 милијони, теда и змс цалого народног приходу треба жертавовац три четвртини. А ми знаеме, же война кед ше почне змс шидку силу (уж ше почала), ложае вецей, як кельо шидки Англи

чани, лебо други народи можу заробити, створиш И так, як явземе, война може потрошиц цичур роци народни доходи Англичанох — 5 милијарди фунти штерлинга за еден рок.

У Франци сличне положек. Народни приход р. 1938. виношил 267 милијарди франки. Але уж року 1939. пре девалвацию франка виношил 400 милијарди франки. А видели зме, же держава будзе мунци исто тельо трошци на войну за еден рок. Ту такој треба додати, же тотр можлив лем у такел держави, у котрей су столтиями наскладани ленежни резерви, бо кед би война будз оавксна лем од того, по ше такој продуква, она би мунци бара скоро престац, бо би ше не нацло шидко тото, по аа ншо потребне.

У Немеккеј держави, поне даме, троши тот 25 милијарди за войну, а за други потреби напелно ише 10 милијарди. Народни приход Немеккеј р. 1939. мал виношил 78 милијарди маркаи, отже держави троши половку народног доходу слично як и у Англи.

Яка и терашня война, то мож најлесне видети, кед поровнаме терашни војни издатки змс тима з року 1918. Народни приход Англи (пре војни здобутки) р. 1918. вирснул на 5 милијарди фунти, бо издатки виношели 2800 милијони, отже коло три патици шидкого народног доходу, а тераш — доловку! У Немеккеј народни приход р. 1918. виношил 45—50 милијарди маркаи. Кед ше войн издатки войни подвока, војни издатки вше виношели його доловку.

Ту току шидкому треба додати, же р. 1918 војни операцији були пред завершньюм, теда ше квалдосердно трошел материли у великих офензивох, теда лем сама Англиа тримала под оружјеом 7 и полмилијони војска. А кельо тоти велики держави лем на початку войни, војни ише затерац ни јано вельо милијоних прд оружјеом и трошани материалу не таке страшне, та ипак терашни војни трошци у поровнию до цалого народног приходу, таки, як би будз на концу прешней шветовой войни р. 1918. Отже, як видатке, иста орајда, же войну тоти велики держави почали у погляду трошках таж, дас ю закончили.

По цимрци владыки Диописня.

Капитуларни викар Др. Дане Шаятович о пок. Владикови.

На литане редактора Жумберачких Новинах о покойним владыкови прсв. Др. Дане Шаятович капитуларни викар нашего владычества дал тоту виказ: „Цо ше одлоши на окреман способ пок. владыки, а вше змс вельким чудованьом патрел на його понизности, благост и доброту, а особено ни його вельку моц пребачиван, по котрей нида и приси никога ни у шедру не мошел мержити.“

А вшец котру пошел, могад ше на нш, видати же ю змс страхом воши и аж да ше од нш бои и же ше вше стара место змс влациу котра му бува дана служби, ше змс доброту, умеренаньом самого себе и молкту, а у перших шоре да послужит каждому кому будз моци помод потребна. Вицатра же му пред очми вше була адкал котру сам Спаситель дал змс братами Зеведеювика, и их мацери кед питали перши места у його царствю. Як знаме Исус дал того одликоване церковного достойника. „Знаде, же кизаво народни зарабруш их и их предаяц сяду роба. Того медзи Ваки не шме буц. Але тот хто ше буд медак ваки вельки, ниц Уам будзе слуга. И котри ше буд медак ваки перши, ниц вш будзе слуга. И як цо си чловечески не кришол да му служи, але да воц служи и ва да свой живот за одкупилаа всих.“ Дакле то зима котра влациа же блатою покойникови була вше пред очми кед ше робело о нш да выхаснуа свою власт.“

Остані дні пок. владыки у Софиох

Пресв. владыка пришед до Софиох 9. априла. Други дзень видичел, школу, а по школи пошел до олоди котру провадил шестри Ваксиначки, а провазели то прсв. вика. Северович, прсв. с. Дрогобенки и паводет Виношанч. Пребываненого ладилело владык б рочна дача и придало му букет сивца. Дакле було обласане у народним жумберачким обласану. По там присадала оладыковн едну лекциу у кракш шкатулинои лекткочих зрочох зробелел, на котри зрива мели дачи там раховали свою добри дла през дзень. Дакле почала прво радост. Владика дривсела красни боибони, не забуд, да мали двоца обрадува

Други дзень владык пришац шидки до церкви, да увидзаше раз владыку кед будзе служит Службу Богу и обласе до монашеских шидох 2 млади жумберачки. И тоту радост дожила скорел як охабел тот швет.

По последно владыка исповедани сам 9 дзени и други дзени рачо подделел им св. причасц. На його лицу було видно окремоу радост. Цали свой живот ше трудил да урочи Исуса Христа, його любов и ласку до душох и терис остатирав дал всимним дядом св. причасц.

Дакле ше му так питани да не кдас видде од нш вше шидковни свареи: Е, мац и и други добри дачи котри би платили кед би сом и суити не сомол. Кед одкодала дачи по чекали змс кшесом и змс их словами „не идате од нас“ И задобнели дачома на знак же кришол сас кед ше треба рушан Дачи остали жалосни Преосвящени одхолзи през поля, дучи-тераш войдаа до Софоты, бо там вст дзедц котри ше уж од рана призадали ни их довакар будзе „дзениц“ кед владыка будзе мси пред валаа А воки, покосхели коло драги крече остатирав „Слава Исусу Христу“ Преосвятицини нашехяни, благословали их и одздравкуе, Збогом, дзедц. Буа го остати поздрав.

А кед дачи пришли вистку о його шмерни, престаа и радост и баниско. Вол пошли спад през вецерк, а змс слезу у очи и змс влациуемима словами: „Чем сас владыка охабел“. Влада пошха то його слова котри ваци на журе.

Порозумене Москви и Рима о юговосточней Европи

З Риму пришли вистки, же кедзи Москву и Рима пришло до порозумения в огляду на юговосточну Европу (Мадярска, Румунска и Балкан). Болшевици ше не буду до тих державох мипац, кед ше и други не буду до нш мипац. Але кед би ше дахто ипак умилал, болшевици не останю мирни

Наше морје.

Бокка Которска

Настали цела дн. Дола при морю новипояздене горучага настаа од розгратого вименю. Крец тогг доду заварто и ни у меку та ост досц вштру. Шидко то розблажуа и розберк блескост моря шоре цали час полас кукачох як домацних так и штеричк.

Целим цо не так стало до купани або не маю ласу не го, за тих горучих днечк, одходива цокка змс заросох и аходоа на блски иксоки гори бо таж орруциа не така модна и ост ведей вштру.

И а змс своим дружством охабел варош и долицу и вштол горе на гору волаву Горажда на поздух и шавободу. Висц ни тогу гору не було лехко, Далека то и чешк драга за хтору треба кельо нельо труду и часу. Треба моцни ноги, здраве цело и вельку лажку або силу. Зрив каждого муши облас док горе не видде. Красна камена драга (дум) урубана у брегу оддза нас лво право, дик дик, у серпентичох збоку и около брега ише на дрине док по другим часу на вшеде за верх гори.

Чам з ровиши николзени на тоти високи и шпироки каменни гори ише чектве аркоада. Ници нам дрекнею и ми мертии вштити падаме на перши камен да одпочиним.

Але кед ше раз видде горе теда ше на банус. Красна сивка хтора ше отал указуа награди за шидок труд. Чловек теда за шидко забуде. Цали Бокка Которска терас ипак вицатра. Човек себе чисто цевари же с на жими. Скорел пошери же шнш краши сок. Чешко описали цо по кждо днече бо за таке дачо лв досц хасковац кждоднечоак слова.

Отад, а велькеј вискини, пала Бокка Которска змс околшну залалена змс едним погледом. Аж отад мож видати як вона, вшотра, и цо у ней и коло цој ест.

Наши бреги хтори здолу досц високи сталы ипачтэво иски, дробни. Прехиваю ше еден до другого як саби на води и дааю вражине едней рочици. Тоти црши бреги полии жемскеј култури цольох, лукох, онокох, лесох и зме ту закрити як давлну цмо-жрелну поньву на хторей иммальновани дучи и криве жонти драги и драшри.

Дас так побросановано ко еднш и по вецей хажох (аа и цали влаци) и вшотраю як красни бици шкатулки з теревни вершок. Вел потоки цо ни жридла тади горе падаю а туку долу и прсвараю ше прса тогу, як ипак вшотра, ровишну. Розбиваю ше до каменя и до своих кривих яркох, цурчох.

ПЕТРОВЧАНИ У ДЮРДЬОВЕ.

Уж дауго у нашим шалас не було тик весело и жива, як з суботу, 4. мац. Того днш пришли до нас змс Петровцох дилятани и тамбурашани оркестра Прсвятиого Дружства на поле змс учительком Якимом Олгаром. Дюрдьовчане уж дучи час мали жадала, да вадза у своим штрелку предцих и зложанх, та ложертвоини братих шнови Дунаю и да од нш иибсру даски и витравалосци у просвители работи. Ми мали шесце на нашеј бици штрици шидмладшу генерацию старого и дауги роки предного дружства, котре ваки чесно и достойно представели. Дидове и оспове основател Петровскеј Прсвятии лем ше могу целим и на чести им може служити, же сарлау, котру воки почали, их ушукни крашне шаставели.

На Томосу надасло доловядно и вецар дачаа петровчане представу. На програми були наше народни танци и трагедия М. Клаача „Суд праади“. Обидва танци вшотрали як ваикрасне. Точки Дубки, Мудрей и Ганчи Двуджароной ше мушели полавачи. Валаа добре и складно вишодзелек „Катерину“ и други тачи вкши дзавки з легбиами. Публика з вельку икжвасцу провазела базена, а добре ваведзени сцени змс кляпканьом наградовала. Найнахши усилл пошисилуд Штефан Пад у ролу Мискиа. То еднш од ваилепше хараактеризованих особох сей драми, а сам Пад нараз уж бавга на десках. Ролю Ганц одбавела темпераментно Марча Гюнджкова, а Пранку ей дачику тиж дубре одбавела Марча Рускайова. Сакот Гирялвати у ролу Ферка унасел до фалату вельо цевалотя и вриродосци. Дачило Барна у

ролі Петра, бирового сына, як і іншіх други уложил до бависка максимум своїх способностей та прето дали фалат великих успіх.

На Лазуря печар двали гоци другу представи, у котрей брали учасц амлетанти зос виродкима танцями и оркестра. Нирод, ко наокавал салу, щиро ше шмелл комедія „Турекки старостр“.

На конци треба додати, же моральни успех незрочачнох буд велики, и люди його ще годно же фрнско обачи, бо домашні зробели тварлу постанову започат поважно и ентривалу роботу. Як будзе за кратки час, то ше увидим, але дорочиване други нас булу дамстат, — но можу зрочити млади и шесте люде, кед ше зложат у єдини дружстве и послушают свой провад.

Нам Я. Олар ясслуга, да му ше повинчує на плодох його тророчней роботи у Петровцох, за котри чие му ше удало створити кадери младих, пожертвованих людзох. У найкращей мері тр його заслуга, же зме мали нагоду видат наших братохо зос Сремю, же зме у братским розположеню прибули з ними два красни — незабутни вечари, (хоч вони — динице — ми не пию, ми не курим).

Самаритянски курс у Дюрдьове. 14. Априла с. г. отримали конит аерного самаритянского течки у Дюрдьове котри водзели Др. Будиния Солин Лікар и Др. Будиния Александр Лікар. На тот курс ясломо ше на своєю време жедей од 50 слушачохо. Похвалко же з их було дитрречия Русинох односно Рускине, ко указує на то же наш народ смансла як за науку так за любови су бни жельому.

Успих на экзаменту бул велики як ше могло обмекчати, на тольо слушачи показали велике теоретке и практичне знане. По экзаменту отримал слово парох о. Бесермен Мих. котри щиро прихватил докторку и доктора на їх уложених вєсобицаних труд и поволал дипломираних самаритянох. Даше припатрїюци на самаритяна у св. Писаню совисно виключно своєю длужнось накедр ше на то укаже потреби.

довску хонгу монку од 1 1/2 кг. белавого камелку, до котрей додаме спомнутаго отрову, а кельо го треба додати, пише на „улуотстугу“ ко ше достане у тарозини. Кед зме направили боравозку мїху, до 2-3 л. вода розмудиме одкранен отров и успемко до жи. Тому можеме додати литру лосного мляка, да ше лепше ад лїсци являе. Кед зме так зробели добре премияше и успемко до инпрїодї и пирскаме. Пирскад треба до красней хвилї и найдопше першїраз кед почне розквїтат овоци. Огарскад треба кедїи лїст. О тидзень мож шпрїдзавит покованц. Пирскад мож зос тїм отровом лям 5 тижки по отквїтаню, бо кед ше после пирска отров остави на узрєтїх овоцох.

Як тот отров отровки за гушанци так исто отровно и за людзох и статок, зато треба бул отрески хто зос нїм робї. Кїмку треба лотрошати за єсєи дзєк бо кед длужей остаєт грами од своєї моти. Же зме зме случайно немєстї пострїцїц того дня можеме додати 10 дкг. белавого камелку на 100 л. води.

Кед дацо маме под овоцями пошатє треба иред употребу добре умко лебо ише лепше попарїц. Кед бєтєлїна або дано за статок треба скорей як ше пирска, поковит а и после пирска але на шєно т. а. да ше осуши, бо отров на осушєнїи мїхи такї мотї як на жалєрїи. **Фейсов Никола.**

ЦО НОВЕ У ШВЕЦЕ

На обрану валаднїцїх держанох у Италиї виступели зос латїнскї новїни „Оссєрвагоре Романо“. Тотї кажадїєвєни повїли єа пали час бранї правї проци силї и прето го шїцки читаю. Прєд вєршїню воїну тотї новїни ше друкєвала у 30.000, а тєрєз у 200.000 примїрїнох (фєлєтох). Прето фєрїстї зос вєдїкїи криком пали тотї новїни на улїцох Рїму.

Нова англїйска владє. Бачї прєд немєцкїи вєлїкї нападїи на Вєлїкїю и Голандїю у Англїї дошло до кризи владї. Парламент не бул задовольни зос успїхїи вєлїкїого воїска и Нїрвєкїей и лїгал, же фї Чемберлен вїнол зос владї. Нову владу зложєл дотєрєшнї министр вєсїкєй морїрїцї лорд Черчил, котри ише зос прєшлєй швєтскєй воїни позєвїтї, як вєдїкїи нєпрїятєль Нємцїох. До його владї вошлї и прєднїк олозїнїї. Чемберлен тїж постал мїнїстром. Англїя тєрєз цєлком єдїнїтє.

Вєлїкїє житєлїстєво сїєка прєд Нємцїи. Главнї Гїтлєрєво новїни „Фєлїнїєр Бєофїхтєр“ прїду, же у Бєлгїї єсїо и єсїо тєсїачкї нївїлїногє житєлїстєво у вєлїкїи вїрїху сїєкї прєд Нємцїї на зїсїад и до Фрєнцїзкєй. Нємцїи нє можєт розумїтї тот єтрєх и тотї єлєкєнє, — лїкїє у тїх воїнїох полковнїк Гєсє.

Швїцїєрскє гєтєво. Такої нє нападїу Нємцїох на Бєлгїю и Голандїєку Швїцїєрскє мобїлїзовєлє цїєкїє своєї силї и гєтєво на кєждїи напад Англїїцї єлєкєнє зос Швїцїєрскєй, бо прїшлїи вїстї, же Нємцїи вєрїєлїє силє воїска и на швїцїєрскєй грєнїцї. (Врємє, 17. 5)

Италиї задовольнє зос нємєцкїи нападїи на Голандїю и Бєлгїю. Тєлєкїє новїни лїшу, же Нємєцкїя тєрєз вєлєкє розбїє Англїю и Фрєнцїзкєку. Крєм того у тєлєкїєх нєрїсїох булї вєлїкї дємонстрєцїї прєсїї нїтєлїкї, котрє зос блєскєду на морїох и зос кєстрєлєтє „аїлїєкїєх лїдєвох робї вєлєкє чєкєду Италиї. Зос писєнїє гєрїлїєкїєх воїнїох мотї вїдїкїи, же Италиї нє вєлєкє дзєкє воїсцї до воїнїи по бєкє Нємєцкєй.

У Мадїєрскєй єсїє коло 700.000 Словєкєох, а у Словєцкєй коло 60.000 Мадїєрєох. Мадїєрє мїшє у Словєцкєй 2 кажадїєвєнї рєнїнїє и вєсєї тїжнїєго повїнїє. Словєцїє у своєї держєвї єрєнїє зовєлєлє окрємнїє нїдїєр, котрї ше нє єтїрєдєтє зос Словєкєм у Мадїєрскєй у їх културнїи и прєсїєкнїєм вїсїєтєво. По думкї дєднїєх тотї нєрїднїє мєнїнїє кєлї бї бїд мотї, дє Словєцїє и Мадїєрє єсїє вєрїєвнїє нїшє у цє вєсїєї єрєдє.

Аїлїєрїя на шпїїєнїєжє за єсїє рєк вїдєлє — кєлїє ше єнє — 320 мїлїєонє фєуєтї. Алє тотї рєхрїєкїє аїлїєрїєжє нє єсїє єкїєму нєд кєтрєлєтє. Гєврїє же аїлїє сєк прєдлїєтєлє вїлїєкїєй владї тїчнїє рє єнє кєлїє ше нє єсїє трєлїє. Аїлїєрїє єсїє нєдїє єнє тотї службє нємєгєлєнє у прєшлєй воїнїє и єтєтє Англїїцїє зєнїє же тотї службє держєвнїє нє кєсїє и ше є дєбрє обрєкєнїєвєнє.

ПОВОР!

Шнєкїє єсїє єнїєнє и цєрєкєлєжєнє кєтрєбє, котрї вєлїє нєрєбїнїє зє кєрбєлїє можєтє дєстєтє нє нєкїєнїєкїє цєнїє лєм у єпєцїєлєнїєй тєрєговнїєк єкєлє

ДЮРА ПЕТЬКО
Руски Карєстур.

Наша Держава

УВОЖУЄМЕ КУКУРИЦУ. Влада доволєлє прївєсїтї зїєвєгрєвнїє 5.000 вєгонїє кукурїцї бєз парїнїє и бєз вїлїкїєх тєкєрєох. Прїзєл, зєк дєрїєчєтє 200 вєгонїє кукурїцє зос Бєлгєрїї. „Врємє“ прїдєкєлєдє, нїлїє вїдїлє вєдєлє єтєбнїє цєнїє на жїтє и кукурїцїє и лє тєї цєнїє вєї бї „Прїзєл“ жїтїє бїд сєлєнїєх бїрєлє.

БОРБА ПНОЦИ ДРАГОТНІ. Вїнол Прївїлїєнїє о Урєдбї врєднїє дрєгєтєлє. Вєлїєкїє урєднїєнїє, полїцїє, мєдїєрїєрїє и фїлїєкїїє длужнїє прїкїємїє кєждєго, хто бєз прїєнїєнїє дєвїєлє цєнїє. За нєгрєдлє дєстєнєлє вєнє од 10 до 20% кєрїє, на котрє будєтє осудєнїє дєстєрєнїє тєрєгонєтє.

МУША САДЗІЦ РИЦІНУС. Слєхїєнїє у Дунаїєскєй бєгєвїнїє, и то мєжє зєдєлєтє 3 вїрєнїє своєго полїє. Так одрєдєлєлє мїнїєтєрєстєво зємлєкїєлїєстєвє.

ПОЖИЧКУ ОД 50 МИЛІОНИ дєстєлє Нєвїє Сєд од Гїпотєкєрїєкє Бєнкїє. Од тїх пєнєжєох нєвїєрєнїє шє до Нїєвїє Сєдлє шєдєрєвє гєц, же бї ше нє лєновєлє нєшєдєсєє пєзєд од водїє, як тєї ярївєд ше булє вєсїєтєлєцїє урєднїє и др.

НЄМЦІЄ У БАЧКЄЙ Прєпєдєлє. Нємєцкїє чєрєсїє „Шєфєрє Олєкїє“ з нєгєтїє прєслєбнїє. Длєкїє Мадїєрїє у єтєтїє под нєслєвєнє „Дзєнїє швїцїєрскєй мєтєрїє“ тєк пїшє:

„Кєд прєпєтєрїємє швїцїєкїє вєлєдїє, зїє ше у нїєх єскєрєй дзєсїє рєдзєлєк, а зїє тєрєлє увїдїємє. Алє тїлїє 1900-гє рєкє мєлє 486, а 1939, рєкє мєлє 137. Нєвїє Швєцє 1900, 137, а 1939, 31, у Вєрїєлїє 1880 507, а 1937, лєм 93. Так вїєлєтєрє у вєкїєнїєх у нємєцкїєх вєлєлєох у Бєчкєй, а у дєвїєтїєх и гєрїшє. Вєд ше мїшїє прїєнєлєтє же и мїє слєбнїє мєлє мєлє прєвєлє слєзїєк дзєнїє мєтєрїє и же тєкїє прєдлєкїє тє дєк вїрїємєкєвєнє и вїдрїєкїєлїєвєнє у подлєкїєрїєм зїєлїєчєнїєго слєвє.

На жєлє тотї „бїлє кутє“ шпїєрїє ше ужє и по нє вїрїєкїє вєлєлєох (Кєкєрїє).

ДВА ДНІ БЕЗ МЕСА зєвєдлє владє з єрєрїє держєвнїє. Вєвторєк и лїєтєк нє можє прєдлєкїє швїцїєкєго и єлєзєчєго мєсє, нє и гєвєдєлєрїє. Аїлїє у рєстєурєрїєнїєх ше нє шїєлє у тєх днєвїєх прєдлєкїє. Тїж нє ше шїєлє зєбїєкєлє єлєдїєкїє цєлїєкїє.

ЦЕНА ЦУКРЄВЄЙ РЄНІЄ рєкєкїєвнїє з 20 на 32 д. Прєтє будєтє и нєшє кукєрє дрєжшїє, алє лєм на янєнїє, кєд нєвїє цукєр ше пєвїєнїє у тєрєговнїєкїє.

ПОДВІВІЄНЄ ПОШТАНІЄКЄ ТАРІЄФЄ прїєсєлєнїє тєнєжєкє лєкєох вїтєрє од 15. мєлїє т. р. Будєтє нє пєлєкїєнїє до 100 днє. 3 д. до 500. д. 5 д. до 1000 д. 7 д. Зєлєкїє до 1 кг. 5 д. до 3 кг. 9 д. до 5 кг. 13. до 10 кг 20 д. Тїж подрєзєкїєлє тєрїєфє єнє єстєлє по жєлєзєнїєцєох.

Нєвїє „рєд вєжїє“ пєчїнїє на жєлєзєрїєцєх 19. мєлїє Гєдїєрїєнїє гєлїєзїєбєнїє будєтє нєцїєкє и єскєрєй. Рєкїєнїє врємєнїєкїє нє будєтє.

Зос Просвїтї

Скєдзєкє „Прєсїєрїє“ зєкєзєнїє зє 23. V. 1939. у Р. Кєрєстурє єсїєлєлє ше прїєрєкєрєдєсїє врємє. Зїє улїєкєу „Прєсїєрїє“ Кєвєч Мїх. сєкрєтєр

Спорт

На нєдєлєлє 19. V. пєйдєлє с. к. „Рускїє“ до Тєрїєкїє бєвїєкїє пєрвєнєстєвнїє змєгєлїє. Будєтє єнє нєцїєкє вєстє, тє бєрєкє и нєвїєлєчєох. Кєд будєтє вєлїєкїє вїєлїєчєох будєтє ше тїшєлє вєжїєцїє. Зїє гєрє нєвєрєдєнїє дєтєм, лїєтєлєнїє рє тєтїє бєлєкєлє Дєрїєкїє, Бєрєвє І. Чєлїє І. Пєчїє, Р. мєлїєгє, Сєбєдєлє, Пєлєкїєлїє, Чєрєкєчєвїєкїє, Юлєє, Гєрбєт, Бєрєвє ІІ, Бєлїєр и Дрєбєнїє. Шнїєкїє пєвєдєнїє бєлєкєлє нєлїє будєтє у „дєлєкїєнїє“, нє іє єсїєлєнїє. Кєждє нє прїєсїєтєвє будєтє вїєлїєтєрєкїє кєрєлїє Оєнїєф Бєрєвє, сєкрєтєр.

ПОВОР!

Б и н и г л и,
машини за шнєцє

вєлїєкїєм вїбєрєу и нєкє тєнєї цєнїєу

Ц У К Р У,
Ч О К О Л А Д И

и вругїє єтїєрїє нє тєнєї кєнїєу

ПАП СЛАВКА.

Господарство

Лєтнї гушєнїцї.

Прєхрєдзєцїє прєз нєшє зєгрєдїє, збєлєлє сєлє тєї ярїє вєлїє гушєнїєкїє на овоцєвнїєх дрєвєох. Од тїх гушєнїєкох будєтє вєлїє чєкєдїє. Ужє єсїєтє вєлїєкїє овоцїє, нє остєлїє бєз лїсєдє, тєгє нїєвїєлєжїєжєго урєгєнє, бєз котрєго овоцїє нє можєт прїєвєсїтє кєсїєну. Зєтє єсїєм умєвєрїєнїє нєшїєх одкєвєтєлєвєох овоцох, як тотїє гушєнїєцїє, жєлє, рєзїєнїєкїє, прєжнїєнїєнїє и як их трєбїє нїєшїє.

Тотїє гушєнїєцїє, котрїх сєлє вїдєлєлє на нїєлїєкєох, вєлєкїє цєлє „тєлєтєлєц“ и на яблєкєох „яблєкєкє мєлїє“.

Я дєнє, у лїєнїє мєшєдїє вїдєлїємє зрїєнїє бїлєлє дєпєткїє зос чєрнїємїє смєшкєм на крїєдлєох. Дєлєтєкє зєвїєшє дрєбнїє пєвнїєчєнїє вїтїєкїє на лїсєдє, мєжє их будєтє до 150 бїлєтїє. У аугєстє зос вїдїєлєкїє вїєлєкїєнїє нє гушєнїєцїє, котрїє кєлїє 16 нєгїє и шєрєсєбїтє єсїє, нє крїєбєсє мєлїє 2 чєрнїє смєшкє, а пємєдзїє нїєх єнє жєкєвїєкїє трєкїє, дєлїєнїє кєлїє пєд цєм. Дїєлєкїємїє пєвнїєчєнїє, зос ктєрєкїє зємєтєлєтє дєкєкєлє лїсєнїє вєдїєлє и у нїєх врєднїєнїєнїє.

Тотїє лїсєдє остєлєлїє врєднїє жєчїє нє кєзєрєох, а нє єр кєд оцєпєлєє и вєчєнїє рєчнїєкє лїєдє, гушєнїєцїє вїхєдєлє зос тїєх сїлєдєох и єнєлє лїсєдє, котрє можєт прєсїєц зос сєлєлєй овоцїє тєк, же нє можєт пєсїєд лєм гєлїє кєлєрє. Гурнєвнїє лїсєдє єднє до пєвнїєчєнїє и єсїєтє ше зїєнїєнїє до „чєлєрєох“, з котрїєх вїдїєлє дєпєткє, зєнїєшїє вїєлїєцє, зос котрїєх ше зєшє вїєлєкїє гушєнїєцїє и тєк тє нєшє зос рєкє нє рєкє.

Нїдїєкїє можєт их в лєдє рє дїєкєлєнїє и зє врємє рєсїє. Тє можєт рєбїєц и дєдїє. В лїєкє их можєтє нєвїєлєжїєнїє и нєлїєтєлїєкїє нїдїєнїє. Зрєбїєкє сєк: шнїєкїє лїсєдє, нє зєсїєтєлєлє нє овоцох, рєзїєнїєкїє и єлєлїємє. На вїєсїєнїєх овоцох и дєлїєкїєх кєчєрєох, дєсє нє можєтє дєстєтє зос цукєку, мєнєкє кємєрєкєк одшїєрїєнїєтє. Тєкїє єдрєвнїє кєчєрєкїє трєбїє нєвїєлєрєц и єлєлїє. Нє дєкє лєм нє рєчнїєцїє на дрєвє. Кє зємє тєтїє нє зрєбїєлєлє з жєчїє и вїдєлїємє, же нє овоцох єсїєтєлїєнїє, кєждємє их отрєсїє и тєк пєвєдїєкїєлє. Кєд пєд дрєвєом єсїєтє дєдє пєсїєлєвє, трєбїє пєдлєкїєнїє єлєкєлєу, пєсїєлєвєнїє их, лєбо дєцїє их кєрєнїє. Єсїєтє вїєдє єнєєлє спєсєб, зос ктєрєкїє их можєтє унїєцїє, а тє зос „Арсєнїєкєвнїє прєпєрєтєох“ зос ктєрєкїє ше бєрє тєкїє єкєрєчїєкїє бєрє-

НЕ ЗАБУДЗЦЕ!

Хто ще має добру муку, ас-хторей буде ще лепши хлеб и колачи, най опробує МЛЕЦ у

Гафичовим мліну.

Окрем того там кажди дзень можеце достац по **НАЙТУНШЕЙ ЦЕНИ:**
Фрипкого даралову, отруби, паспалю и шикки други млински виробн.
Исто не треба ше трапиц и вожиц на други палал жито, бо и у **ГАФИЧОВИМ**
мліну можеце долбц кажди дзень тоту цену, як и у Куле.

ПОВОЛАНКА

на шорому рочну главноу складку членох Земледілської Кредитней Зедруги „Кооператива“ з. о. с. у Р. Керестуре, хтора ще отрима 2. юна 1940. року у зала народного дому на 1. годзину поповладно зос слідующим порядком:

- 1) Присяг председателя;
- 2) Выбор озеравателей и секретаторох;
- 3) Звіт управного одбору;
- 4) Звіт надзорного одбору;
- 5) Одобрено закладних рочних рахункох за

1939. рок и розрешеня управному и надзорному одбору;

- 6) Рашеня о добитку;
- 7) Выбор 3. членох до управного и 2. до надзорного одбору;
- 8) Предложени и случайности.

Кед би не складка у вказани час не могла отримат пре недостатке число задругарох, отримат ще по §. 25 правилех ця 3 годзие поповладно истого аса.

Джурія Михайло

Р. Керестурі 16. V. 1940.

председатель.

Биланца Земл. Кред. Задр. „Кооператива“ з. о. с. у Р. Керестуре

МАБТОК		Уділи членох	ДУСТВО
Готовина	13.008-50 ден.	Резервня фонд	128.000- ден.
Улог у Савезу	245.-	Шпоревни уложки з каматою	27.000- "
Видани позички	931.490- "	Преносна камата	758.249-50 "
Врешности канера	4.300- "	Добиток	17.238-50 "
Инвентар	714-50 "		13.000- "
	153.788- ден.		953.788- ден.

Рахунок росходу и приходу.

РОСХОД		ПРИХОД	
Камат на дуство у Савезу	57- ден.	Камат на уложки	15- ден.
Камат на уложки	39.683-25 "	Камат уплачени на позички	73.809-25 "
3 % поря на камат од уложки	566-50 "	Камат од вреди газерох	450- "
Рочни допранос Савезу	1.000- "	Приход од тискиницох	1.971- "
Огрияз и шлесто	645-50 "	Преносна камата з 1938 року	9.841- "
Злаци	4.790- "		
Трошки концеларно	2.121- "		
Тискиниця	3.084- "		
Коштарина	58-50 "		
Путяи трошки	1.500- "		
Допринос за отримоване нар. дому	2.000- "		
Преносна камата	17.238-50 "		
Части хасен	13.000- "		
	86.144-25 ден.		86.144-25 ден.

Р. Керестур, 31. XII. 1939. За килгидовителство: о. Др. Силвестер Киш
Управни одбор: Джурія Михайло, председателъ, Гербут Евгень, подпредседателъ, Орос Янко, Папанко Кира, Жиншиг Данил, Рац Данил, Пал Янко, Над Штефан, Пауца Владимир.
Престатрене и у више шийлене!
Надзорни одбор: Будински Габор, председателъ, Няради Штефан, подпредседателъ, Гербут Данил, Солка Емил, Дулаш Емил, Ковач Михайло.

УВАГА!
Ви часто вежеце жито млец до Кули, па идзеце пред самим МЛІНОМ РАЦ ОСИФА и не внаце, же зос тим страцице час и пенез.

РАЦОВ МЛІН
за Вас ма такн исти цени, як и у Кули. У його мліну мука найкрасша. Так исто и други млінски вибори по най туншей цени.

ГАЛО! Газляно! Вам треба за кирбай цукру, меду, лимунн, лісковци, мандул, маджуну, орехи и шикки друге, по Вам потребне доставяце и ай гу и ше лем у

Шанта Павлини
Руски Керестур.

КРАСНЕ МЛАДЕ И ЧИСТЕ ЛІЦО МА,
хто хасує на нос вашо експробовани по кади Камфорову, шилапу, полумасну и масну.

Чувайце ліцо од петох и астудох зос екстремн блайдом проти слунка!
За ліцо хасуюше лем

„МЕДИЦИНАЛ“
мліно, жеачне за масце, а биле за сухе ліцо.
Цинцо тото доставяце у **АПТЕКИ ПРИ „СПАСИТЕЛЮ“**

ПРЕДАМ
зос 1. юном асем

Мануфактурну тарговину
добре уредзено, у штрелку заваля за лікву.
Посажни купива можеце присц опатрит гол кеди.

Штефан Няради,
Дзвонарчин

Хто ще буи добре и туньо заслужени за кирбай, загаду, лебо за аптакки, най ше обрати до

Старого Пекара
Так може достац шикко, по му треба и по туней цени! Зелько вибор у красней олізаней судлини у шпелайних фербох. Жичан сувазану за свадоби и пивани.

Старп Пекар

ГАЛО! УВАГА!
Хто ще буи на кирбай везени, кажди най идзе на добре **ВИНО** и **ПАЛЕНКУ** лем до

Гарди Якима, качмара
у Р. Керестуре.
Так исто и у дутану мам шикко, кому по треба за кирбай.

ЗА КИРБАЙ ВАМ ТРЕБА
Доброго **ВИНА** и **ПАЛЕНКИ**
Так исто ас-дугану кому треба шпейлини платя. Зос шпечераю способо за колачи цукру и друге доставяце шикко по найтуншей цени лем у

Чижмар Душана
тарговна и качмара
у Р. Керестуре.

ЧИ ВИ ЗНАЦЕ!
Же у Керестуре аст една карчки, по ше мила

„МИРОНЬОВА“
у ней ще може достаца першокласни

ВИНА И ПАЛЕНКИ
ни зито и гераз за кирбай, кед спече буи весели и найше добре розположени, а за Вас азьло не конта, бо сом на тельо цени спушел, же у мле доставяце аико в пазарку, те ди придзеце и прешведатице ше

ПАВЛОВИЧ МИРОН,
качмар.

НЕ ЗАБУДЗЦЕ,
Же найкешни вибор у шпелайних хусточкох, у пакцох и у шпейлиней платняней роби и готових шматох, а со найтуншей цени давк у Керестуре лем

НЯРАДИ ШТЕФАН
ДЗВОНАРЧИН, тарговец.

Кед на кирбай спече лед доброго **ВИНА** и **ПАЛЕНКИ,**
продане іу нам.

Так исто и у дутану мам шикко по Вам треба за кирбай. — Тото шикко доставяце найтунше лем у

Штрангар Марї, качмарки.

ГАЛО! **МЕРКУЙЦЕ!**
Чули аме, же и Ви будзене мац на кирбай гощох, пре то ше мушице постарац за насє у обисцу доброго **ВИНА** и **ПАЛЕНКИ,**
когре розвешені и Вас и Ваших гощох, а доставяце по найтуншей цени лем у

Ефрем Будински, качмара
у Р. Керестуре.

На кирбай на шадик мож достац доброго **ВИНА,** то ще ше уж моглш прешведатиц азьло и вельо раш.

Пре то кед спече на кирбай ина доброго гарлошенкого и банатского вина теде придзеце зо мой кирекл, бо лем тим доставяце вино в пазарку найтунше и найлепше

НАДЬ МАРЯ, качмарка.

Чи уж знаце, же вел спече, да Вам буду у доке на кирбай видовляни гоще, теки себе найблше чепой од

БОДЯНЕЦ ЯНКА
(Давиде)
о найкешней цени и добри виробн. Так и кед идзеце на кирбай зос сондом, кеди придзеце по коштовом праве чарге цено без годи. Вичуєм шикким асим гощем и муштерей шпейлини кирбай!

БОДЯНЕЦ ЯНКО